

**L'ALCOHOL ÉS
RESPONSABILITAT
DE TOTHOM**

EL PAPER DELS ENS LOCALS

/Salut

Generalitat
de Catalunya

L'ALCOHOL ÉS RESPONSABILITAT DE TOTHOM

EL PAPER DELS ENS LOCALS

QUÈ PODEN FER ELS AJUNTAMENTS EN LA PREVENCIÓ DELS PROBLEMES RELACIONATS AMB L'ALCOHOL?

■ Contribuir a la prevenció ambiental fent complir la normativa vigent

1. **Quant a la venda d'alcohol a persones menors d'edat**, no és permesa la venda ni el subministrament de cap mena de beguda alcohòlica a les persones menors de divuit anys en els establiments de venda o de consum de begudes alcohòliques, ni en altres llocs públics. (Article 17.1).

Els establiments on s'expedeixen begudes alcohòliques han de tenir fixat, en lloc perfectament visible, un rètol que indiqui «No es permet la venda ni el subministrament de begudes alcohòliques de cap mena a persones menors de 18 anys.» (Article 17.3 de la Llei 20/1985, de 25 de juliol, i Decret 32/2005).

2. **Quant a la compra d'alcohol duta a terme per persones majors d'edat per proporcionar-lo a persones menors d'edat**: “No és permesa l'adquisició de begudes alcohòliques per part de persones majors d'edat per a proporcionar-les a persones menors d'edat o facilitar-los-en el consum.” (Article 17.2).
3. **Quant als horaris de venda, està prohibit vendre alcohol** en: “Tota mena d'establiment, des de les **22 hores a les 8 hores de l'endemà**, llevat dels establiments en què la venda de begudes alcohòliques estigui destinada a consumir-les a l'interior del local. Resta inclosa en aquesta prohibició la venda feta en establiment comercial, per telèfon o per qualsevol altre mitjà, seguida del repartiment al domicili o al lloc indicat si aquest repartiment es fa dins la franja horària indicada.” (Article 18.2.e).

4. **Quant al consum d'alcohol a la via pública**, no es poden vendre ni consumir begudes alcohòliques a la via pública i la resta de llocs de concurrència pública, quan ho estableixin les ordenances municipals per raons de seguretat pública, tret dels llocs on sigui degudament autoritzat. (Article 18.2.f).
5. **Quant a la publicitat i promoció de l'alcohol**, es prohibeix en establiments, locals i altres espais autoritzats per a subministrar-ne i consumir-ne feta per mitjà d'ofertes que s'anuncien amb noms com "barra lliure", "2x1", "3x1", o altres semblants, que incitin al consum abusiu o il·limitat. (Article 15.2 i 15.3).
6. **Quant a l'exposició d'alcohol en els aparadors**: "Es prohibeix l'exposició de begudes alcohòliques en les zones exteriors dels establiments comercials... Llevat dels establiments comercials que tinguin com a negoci exclusiu la venda de begudes alcohòliques." (Article 18.5).
7. **Quant a altres tipus de publicitat de l'alcohol**, cal tenir present l'article 5.5 de de la Llei general de publicitat, l'article 123.3 de la Llei general de Comunicació Audiovisual i l'article 19 de la Llei 20/1985.
8. **Quant a les fires**, la promoció pública de begudes alcohòliques ha de ser feta en espais diferenciats quan té lloc dins d'altres manifestacions públiques. (Article 15.1.a).

En aquestes activitats de promoció no són permesos ni l'oferiment ni el tast gratuït de begudes alcohòliques. (Article 15.1.b).

Tampoc no s'hi ha de permetre l'accés a persones menors d'edat no acompanyades de persones majors d'edat (Article 15.1.c).
9. **Quant a les visites als centres de producció de begudes**: "No es pot ni oferir ni fer tastar els productes a les persones menors d'edat." (Article 16.2).
10. **Quant al consum en establiments de venda de productes d'alimentació no destinats al consum immediat**: "No es permet el consum de begudes alcohòliques de les 22 hores a les 8 hores de l'endemà en els establiments de venda de productes d'alimentació no destinats al consum immediat." (Article 18.4).
11. **Quant a les màquines automàtiques**, hi ha d'haver: "... un control fet per les persones responsables de l'establiment o llurs representants, de manera que s'hi impedeixi l'accés a les persones menors d'edat. En la superfície frontal de les màquines s'hi ha de fer constar la prohibició de consumir begudes alcohòliques per persones menors d'edat." (Article 18.3 i article 2 del Decret 32/2005).
12. **Quant a l'assistència sanitària a les persones amb dependència alcohòlica**: "Les persones amb dependència de l'alcohol poden rebre voluntàriament l'assistència sanitària i social sens perjudici de les determinacions judicials ni d'allò que estableixen les disposicions legislatives sobre la matèria." (Article 20.3).
13. **Quant a la rehabilitació psicosocial i la reinserció de les persones amb dependència alcohòlica**: "S'ha de propugnar l'adequada rehabilitació psicosocial i la reinserció a la societat de les persones que han seguit un procés de desintoxicació i de deshabitució de l'alcohol." (Article 23.1).

■ Qui controla el compliment de la Llei 20/1985?

D'acord amb el que preveu aquesta Llei, les funcions de vigilància, inspecció i control corresponen als ajuntaments de Catalunya i a l'Administració de la Generalitat de Catalunya, en l'àmbit de les seves competències.

■ Quines sancions estableix la Llei 20/1985?

Les infraccions d'aquesta Llei són sancionades d'acord amb la graduació següent (article 46.1):

- a) Les infraccions lleus, amb una multa de fins a 3.005,06 euros.
- b) Les infraccions greus, amb una multa de 3.005,07 a 15.025,30 euros.
- c) Les infraccions molt greus, amb una multa de 15.025,31 a 601.000 euros.

Referència:

LLEI 20/1985, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència. Portal Jurídic de Catalunya, 572, de 7 d'agost de 1985.

<https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/1985/07/25/20>

L'ALCOHOL ÉS RESPONSABILITAT DE TOTHOM

EL PAPER DELS ENS LOCALS

PROMOURE LA PREVENCIÓ UNIVERSAL, SELECTIVA I INDICADA MITJANÇANT L'IMPULS I LA IMPLEMENTACIÓ DE PROGRAMES PREVENTIUS EN DIVERSOS ÀMBITS I CONTEXTOS

■ Treballar amb els centres educatius per...

- Impulsar amb els centres educatius del municipi la implementació del [Protocol de prevenció, detecció i intervenció sobre drogues als centres d'educació secundària](#), elaborat conjuntament entre la Subdirecció General d'Addiccions Comportamentals, VIH, ITS i Hepatitis Víriques (SGAVIH) i el Departament d'Educació inclou eines per potenciar la prevenció i l'abordatge de les diferents situacions relacionades amb les drogues als centres educatius de secundària. Pretén ser una alternativa per anar més enllà de la sanció i la normativa, i poder aprofitar els conflictes amb ús de drogues com una oportunitat educativa.
- Promoure el coneixement del projecte de Servei Comunitari Transferible sobre Prevenció del Consum d'Alcohol: [Què en saps de l'alcohol?](#), que és una proposta didàctica que té per objectiu la sensibilització dels joves de secundària sobre els riscos del consum d'alcohol mitjançant una acció curricular. Es treballen 12 unitats didàctiques amb l'alumnat de 4t d'ESO i, mitjançant la metodologia d'igual a igual, aquests transfereixen el coneixement adquirit a l'alumnat de 2n d'ESO.
- Ajudar al bon funcionament del [Programa Salut i Escola](#), que pretén promoure la col·laboració entre els centres educatius i els serveis de salut comunitària arreu del territori per millorar la salut de les persones adolescents. Es duen a terme accions de promoció de la salut, prevenció de situacions de risc i atenció precoç en els àmbits de salut mental, salut afectiva i sexual, consum de tabac, alcohol i altres drogues, i ús de risc d'entorns digitals.

- Difondre a les associacions de famílies d'alumnes (AFA) el programa [Conecta amb els teus fills i filles](#), que té per objectiu treballar amb les famílies la prevenció del consum d'alcohol i altres drogues, i altres conductes de risc, com l'ús de risc d'entorns digitals, a través de sessions de formació i reflexió on les famílies tenen un paper actiu i participatiu.

■ Promoure una Festa Major saludable i de qualitat...

- Impulsant la garantia [dels serveis del distintiu de qualitat en oci nocturn del QdeFesta!](#), que estan orientats a la reducció de riscos associats a la nit i al consum, i volen afavorir el benestar de les persones usuàries. Entre d'altres serveis, hi ha: oferir aigua fresca i còctels sense alcohol, proporcionar preservatius, brindar informació de salut i informació de transport públic, disposar de personal format en dispensació responsable d'alcohol i en violències sexuals, etc.
- Seguint les recomanacions sobre el consum d'alcohol i altres drogues en festes locals, mitjançant la [Guia de recomanacions sobre el consum d'alcohol i altres drogues en les festes locals](#) i el decàleg [10 recomanacions sobre el consum d'alcohol i altres drogues en les festes locals](#). S'adreuen a professionals que desenvolupen accions de prevenció en el marc de les festes locals i ofereixen propostes concretes per a reduir els problemes relacionats amb el consum d'alcohol i altres drogues en festes locals.
- Promovent les recomanacions en dispensació responsable d'alcohol per a personal de barres, mitjançant el [Decàleg de la dispensació responsable d'alcohol](#)
- Promovent l'actuació de [grups d'intervenció entre iguals \(peers\) NitsQ](#), que intervenen en contextos recreatius amb l'objectiu de prevenir i reduir els danys associats al consum d'alcohol i altres drogues. Realitzen diferents tipus d'intervencions, com la realització d'accions de sensibilització del consum d'alcohol i altres drogues i altres conductes de risc, la instal·lació d'estands informatius, la distribució de materials informatius, la disposició d'alcoholímetres, etc.

■ Treballar amb els agents implicats en l'oci nocturn (locals, associacions de veïns, entitats juvenils, persones que serveixen a les barres en festes, personal de seguretat...)

- Promovent la implementació d'una taula de participació comunitària **Nits de Qualitat**
  - Engregar una [Taula Nits de Qualitat](#) al municipi implica la participació de tots els agents clau: tècnics de l'ajuntament, propietaris dels locals d'oci nocturn i/o esdeveniments de curta durada (festivals) i entitats socials i juvenils vinculades a l'oci nocturn, empreses de seguretat.
  - Promoure l'adhesió del [distintiu de qualitat en oci nocturn "Q de Festa"](#) als locals privats, esdeveniments de curta durada, festes majors, festes populars, universitàries i/o alternatives.

■ Promoure la campanya

- [“Jo no venc alcohol a menors”](#) o [“Si ets menor, sense alcohol”](#), que promou que els establiments i petits comerços col·laborin a limitar l'accés dels adolescents a l'alcohol, mitjançant la conscienciació dels punts de venda amb elements identificatius d'una campanya sobre aquest tema i reforçant la normativa vigent.

■ Facilitar l'accés a llocs web amb continguts preventius per a les persones més joves

- Difondre les webs educatives [elpep.info](#), entre adolescents de 14-16 anys, i [laclara.info](#), entre joves de més de 17 anys, amb l'objectiu de potenciar la divulgació i la reflexió en relació amb els missatges preventius relacionats amb el consum d'alcohol i altres drogues, l'ús d'entorns digitals i els riscos associats. També es poden utilitzar altres xarxes socials per a la difusió de continguts (@laclara.info).
- Difondre les [8 Càpsules audiovisuals EFECTE UNI](#), que tenen per objectiu la reducció de riscos en el consum de drogues i l'ús d'entorns digitals, adreçades a alumnat universitari.
- Promoure el Programa [Let's chat](#), que s'adreça a persones entre 12 i 30 anys, i a les seves famílies, amb la finalitat de prevenir els riscos i acompanyar-les en la gestió de riscos i plaers associats a l'ús de les TIC, el consum de drogues; i en aquells comportaments amb alt potencial addictiu, així com les conductes de risc associades.

■ Donar suport als centres d'atenció primària

- Donar suport al programa [Beveu Menys](#), que s'implementa en els centres d'atenció primària (CAP), mitjançant la promoció de la sensibilització de la població sobre els riscos del consum d'alcohol i la importància de demanar ajuda als professionals de la salut.

■ Treballar amb les empreses del municipi perquè...

- Coneguin el programa [A la feina, alcohol i drogues 0,0](#) i desenvolupin protocols per a la prevenció i l'abordatge dels problemes d'alcohol i drogues a l'entorn laboral.

■ Generar sensibilització

- Sobre els riscos del consum d'alcohol difonent la campanya [L'alcohol és responsabilitat de tothom](#).

Referència:

Canal Drogues i Addiccions Comportamentals

<https://drogues.gencat.cat/ca/inici/>

**L'ALCOHOL ÉS
RESPONSABILITAT
DE TOTHOM**

/Salut

**Generalitat
de Catalunya**